

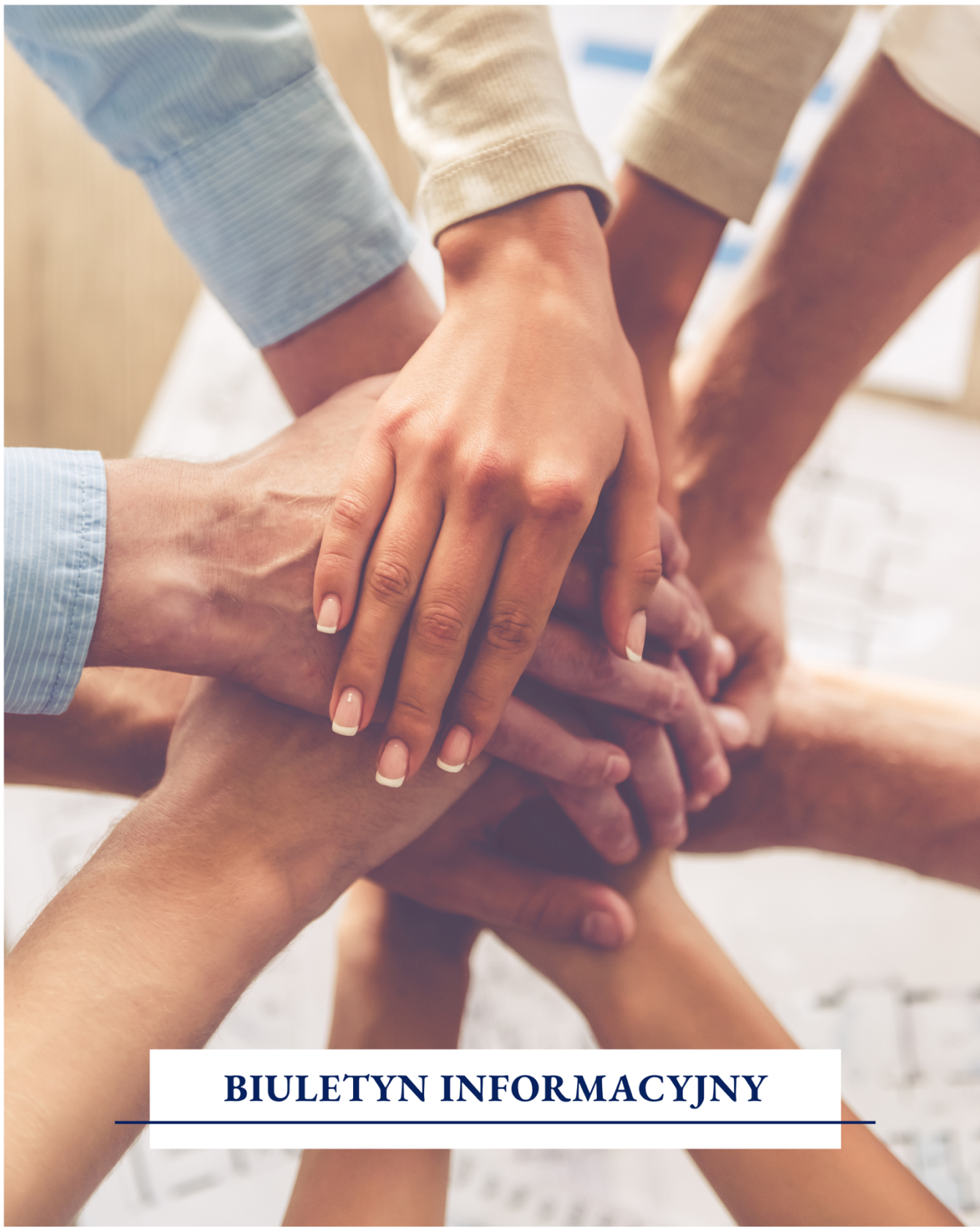
PROGRAM PRAW CZŁOWIEKA

ELSA POLAND | GRUDZIEŃ 2020 I STYCZEŃ 2021

PROGRAM
PRAW
CZŁOWIEKA

BIULETYN INFORMACYJNY

UDZIAŁ 17-LATKI W PROTESTACH JAKO DEMORALIZACJA

17-letnia uczennica została wezwana przez policję do złożenia wyjaśnień dotyczących “demoralizacji”, po tym jak wzięła udział w protestach Strajku Kobiet, blokując, z innymi protestującymi, przejazd jednej z furgonetek z wizerunkami płodów. Przejawy demoralizacji nieletnich w rozumieniu ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich, są przykładowo określone w art. 4 § 1 tej ustawy (naruszenie zasad współżycia społecznego, popełnienie czynu zabronionego, systematyczne uchylanie się od obowiązku szkolnego lub kształcenia zawodowego, używanie alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, uprawianie nierządu, włóczęgostwo, udział w grupach przestępczych).

Wskazuje się jednak, że 17-latka korzystała z prawa wolności słowa, zagwarantowanego w art. 54 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Prawo to przysługuje jej niezależnie od tego, czy jest pełnoletnia. Co więcej, na podstawie art. 12 i 13 Konwencji Organizacji Narodów Zjednoczonych o prawach dziecka, dziecko ma prawo do swobodnego kształtowania i wyrażania własnych poglądów oraz do swobodnej wypowiedzi, z wykorzystaniem wybranego przez siebie środka wypowiedzi.

Pomysły na wydarzenia: prelekcja o swobodzie wypowiedzi dziecka, kampania społeczna przygotowana we współpracy ze szkołą średnią,

KRAJOWY PROGRAM DZIAŁAŃ NA RZECZ RÓWNEGO TRAKTOWANIA NA LATA 2021-2030

---

8 grudnia 2020 r. zakończyły się konsultacje publiczne w sprawie ustanowienia programu wieloletniego Krajowy Program Działań na Rzecz Równego Traktowania na lata 2021-2030. Projektowany program ma przede wszystkim poruszać kwestie podnoszenia świadomości społecznej w zakresie równego traktowania, przeciwdziałania naruszeniom zasady równego traktowania, współpracy z partnerami społecznymi, organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami w zakresie równego traktowania. Jednak Rzecznik Praw Obywatelskich zwrócił uwagę m.in. na następujące uchybienia w projekcie:

- niewielki stopień uwzględnienia dotychczasowych uwag RPO,
- pominięcie konieczności nowelizacji ustawy o równym traktowaniu, w ten sposób, aby właściwie konkretyzowała ona art. 32 Konstytucji. W obecnym stanie prawnym różnicuje się sytuację prawną osób nierówno traktowanych ze względu na ich cechę osobistą, będącą jednocześnie przesłanką dyskryminacji,
- pominięcie w wymienieniu konkretnych zasad potrzeby poprawy sytuacji prawnej i społecznej osób nieheteronormatywnych,
- pominięcie odniesienia się do sytuacji osób mniejszości narodowych i etnicznych
- niekorzystanie z języka równościowego, poprzez używanie sformułowania “osoby niepełnosprawne”.

Pomysły na wydarzenia: dyskusja na temat zmian, które państwo mogłoby wprowadzić na rzecz przeciwdziałaniu dyskryminacji, szkolenie z języka równościowego w mediach społecznościowych

WYROK NSA - OSOBA TRANSPŁCIOWA MOŻE UZYSKAĆ POLSKI PASZPORT Z AKTUALNYMI DANymi

---

Skarżącą w postępowaniu przed Naczelnym Sądem Administracyjnym była osoba transpłciowa, która dokonała zmiany płci w Kanadzie. Na podstawie kanadyjskiego prawa zmieniono jej dane w akcie urodzenia. Jako że skarżąca była obywatelką RP, ubiegała ona się o wyrobienie polskiego paszportu z zaktualizowanymi danymi.

Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego odmówił wydania paszportu, powołując się na tzw. klauzulę porządku publicznego. Wskazano, że oznaczenia danych w zagranicznym akcie są niejasne, ponieważ nowe dane zostały przedstawione obok tych nieaktualnych w nawiasie. Decyzję tę podtrzymał wojewoda.

Naczelnny Sąd Administracyjny, rozpoznając skargę, stwierdził, że uwzględnienie zmiany danych osobowych po uzgodnieniu płci jest zgodne z polskim porządkiem prawnym. Ponadto na podstawie art. 3 ustawy o dokumentach paszportowych każdy obywatel ma prawo do paszportu, a pozbawienie lub ograniczenie tego prawa może nastąpić wyłącznie w przypadkach przewidzianych w ustawie. Stanowisko NSA jest zgodne z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości UE, według którego nikt nie może być zmuszony do posługiwania się dokumentami wskazującymi na inną płć niż wygląd zewnętrzny i płć odczuwana, gdyż prowadzi to do znacznego dyskomfortu psychicznego.

Pomysły na wydarzenia: żywa biblioteka z udziałem osób transpłciowych, symulacja rozprawy